

Anmeldelse: Kunstnerens Påskeudstilling

'Huset', et fotoværk af debutanten Axel Høyer Foto: Huset af Axel Høyer

Kunstnerens Påskeudstilling virker udbrændt efter 66 livlige år. Den censurerede udstilling danner ikke længere fortrop for den eksperimenterende undergrund, mener anmelder Henrik Broch-Lips.

Kunstnerens Påskeudstilling (KP) har ofte været stedet, hvor man kunne mærke tidens strømninger, opdage unge talenter fra det sprudlende vækstlag og sjældne gange ligefrem blive provokeret af de antagne værker.

KP har gennem tiden skabt fest, glæde og tårer, men er nu som 66-årig for alvor blevet træt. Den censurerede udstilling i Aarhus er nu klar til at gå på pension. Det er konklusionen efter at have set årets udgave, hvor 37 indsendere har fået antaget 65 værker.

Jeg har efterhånden oplevet en snes KP-udstillinger, og jeg mindes ikke så mange ligegyldige værker uden sjæl og kunstnerisk tæft. Ud fra en kunstfaglig, kritisk bedømmelse er niveauet nu dalet så alarmerende, at både bestyrelse, censorer og ophængningsudvalg seriøst bør reflektere over alternativer, der kan sikre talenternes vej ind på kunstscenen.

Men hvorfor denne mangel på eksperimenterende øjenåbnere på KP? Årets katalog kan måske give os en flig af forklaringen. Af links til de fleste af deltagernes hjemmesider fremgår det, at kun tre af 'de udvalgte' enten er studerende eller færdiguddannede ved et af landets tre statsanerkendte SU-berettigede kunstakademier. Langt de fleste, der har fået antaget værker, er enten autodidakte eller har fulgt kurser på en af de utallige, frie folkeoplysningsskoler som Billedskolen og Århus Kunstakademi.

Det fremgår også, at censurkomitéen har antaget en række kreative iværksættere, der kommercielt kan udnytte KP's blåstempling i deres selvpromovering, når de sælger børnemøbler til Illums Bolighus, laver 'kreative' coachingforløb i virksomheder eller er glaspustende kunstner i et lokalt tv-program. Det ligger implicit i de censurerede udstillingers koncept, at man ikke får oplyst, hvem og hvad, der er blevet afvist. Derfor ved vi ikke, om årets ringe udvalg alene er mangel på gode værker - eller om de fem censorer, der i øvrigt alle selv er kunstnere, har været blinde for de bedste og mest avantgardistiske værker.

Fordomsfulde kunstnere

Kunsthistorien har i hvert fald vist, at kunstnerne ofte er de mest reaktionære, når de skal bedømme kunst. Således var det fremtrædende kunstnere, der i 1917 bortcensurerede det, der senere blev anerkendt som verdens mest indflydelsesrige kunstværk: Marcel Duchamps tissekumme. Det blev afvist med begrundelsen: »Hverken original eller kunst«.

Kunstnere er for fokuserede

Det er derfor en fejl, at det alene er udøvende kunstnere, der bliver sat til at dømme og varetage funktionen som censorer. For som det gælder for andre forskere, er det netop en seriøs kunstners vigtigste opgave at være fokuseret og som ekspert grave sig dybt ned i sit eget specifikke område. De bedste kunstnere er specialister, og kan i sagens natur ikke samtidig være generalister og se andres kunst med upartisk historisk overblik og fornøden teoretisk indsigt.

I hvert fald er det tydeligt, at KP ikke længere kan præsentere nogle af landets bedste og mest innovative kunstnere. Dog synes jeg, at kunstnere som Rasmus Albertsen, Olivier de Bree, Mazja Hillestrøm, Levin Gjournals, Jona Borrut, Anne-Sofie Overgaard, Marija Griniuk og Majbrit Jensen rager op over mængden og sikrer udstillingen to stjerner.

Kunstnernes Påskeudstilling 2012 (KP12) Århus Kunstbygning. Til 25. april.